
Guia per a l'acompanyament a adolescents i joves amb discapacitat en la formació postobligatòria i la transició a la vida adulta

---

Febrer 2025

Aquest document està subjecte a una llicència Reconeixement 4.0 de Creative Commons.

Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar una obra derivada, sense cap restricció sempre que se'n citi el titular dels drets.

La llicència completa es pot consultar a [Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

© Generalitat de Catalunya

Departament d'Educació i Formació Professional

Elaboració:

Direcció General d'Educació Inclusiva i Direcció General de Formació Professional del Departament d'Educació i Formació Professional; Direcció General d'Economia Social i Solidària i el Cooperativisme del Departament d'Empresa i Treball; Direcció General d'Autonomia Personal i la Discapacitat del Departament de Drets Socials i Inclusió, i Departament de Recerca i Universitats.

Edició: Gabinet Tècnic

1a edició: febrer 2025

Sumari

Introducció	6
1. Itineraris formatius	9
1.1. La transició des de l'educació bàsica	10
1.1.1. Coordinació i traspàs d'informació entre etapes educatives	10
1.1.2. Xarxa de suports a la inclusió	10
1.1.3. Escolarització en centres d'educació especial	11
1.2. Cicles formatius de grau bàsic	12
1.2.1. Descripció	12
1.2.2. A qui va dirigit?	12
1.2.3. Alumnat amb necessitats educatives específiques	13
1.2.4. Les modificacions curriculars	13
1.2.5. Sortides acadèmiques i professionals	14
1.2.6. Com s'hi pot accedir?	14
1.3. Itineraris formatius específics	15
1.3.1. Descripció	15
1.3.2. A qui va dirigit?	15
1.3.3. Com s'hi pot accedir?	15
1.3.4. Sortides formatives	16
1.4. Programes de formació i inserció (PFI)	17
1.4.1. Descripció	17
1.4.2. A qui va dirigit?	18
1.4.3. Alumnat amb necessitats educatives específiques als PFI	18
1.4.4. Pla de suport individualitzat en els programes de formació i inserció	19
1.4.5. Sortides formatives	19
1.4.6. Com s'hi pot accedir?	19
1.5. Cicles formatius de grau mitjà i grau superior	20
1.5.1. Descripció	20
1.5.2. Com s'hi pot accedir?	20
1.5.3. Les modificacions curriculars	20

1.5.4. Com s'hi pot participar?.....	22
1.6. Orientació professional en el marc del Sistema FPCAT	23
1.6.1. Descripció	23
1.6.2. A qui va dirigit?	24
1.6.3. Com s'hi pot accedir?	24
1.7. Centres de formació d'adults.....	25
1.7.1. Descripció	25
1.7.2. A qui va dirigit?	25
1.7.3. Ensenyaments i continuïtat	26
1.7.4. Com s'hi pot accedir?	28
1.8. Batxillerat.....	29
1.8.1. Descripció	29
1.8.2. El pla de suport individualitzat.....	29
1.8.3. Exempcions i convalidacions	31
1.9. Estudis universitaris	32
1.9.1. Accés a la universitat amb titulació de batxillerat i cicles formatius de grau superior per persones amb discapacitat	32
1.9.2. Adaptacions per a estudiants universitaris amb necessitats educatives especials.....	33
1.9.3. Accés a la universitat sense titulació prèvia	33
1.9.4. Beques i ajuts	35
1.10. Formació professional per a l'ocupació dual	37
1.10.1. Descripció	37
1.10.2. A qui va dirigit?	37
1.10.3. Com s'hi pot accedir?	38
1.11. Certificats professionals	39
1.11.1. Descripció	39
1.11.2 Requisits d'accés	39
1.11.3. On es pot cursar?	41
1.11.4. On es pot demanar el certificat professional?	41
2. Itineraris laborals	42
2.1. Programes d'acompanyament a la inserció laboral	43

2.2. Serveis integrals d'orientació, acompanyament i suport a la inserció de les persones amb discapacitat o trastorns de salut mental (SIOAS)	44
2.2.1. Descripció	44
2.2.2. A qui va dirigit?	45
2.2.3. Com s'hi pot accedir?	45
2.3. Centre especial de treball (CET)	46
2.3.1. Definició	46
2.3.2. A qui va dirigit?	46
2.3.3. Com s'hi pot accedir?	47
2.3. El servei d'acreditació de competències professionals	48
2.3.1. Descripció	48
2.3.2. A qui va dirigit?	48
2.3.3. Com s'hi pot accedir?	48
3. Serveis d'atenció diürna	49
3.1. Definició	50
3.1.1. Serveis de teràpia ocupacional (STO)	50
3.1.2. Servei ocupacional d'inserció (SOI)	51
3.1.3. Prelaboral	51
3.1.4. Centre d'atenció especialitzada (CAE).....	52
3.2. A qui va dirigit?.....	53
3.3. Com s'hi pot accedir?	54
4. Més informació	56
4.1. Preguntes més freqüents	57
4.2. Glossari	61
4.3. Enllaços d'interès.....	63

Introducció

“La discapacitat és un fenomen complex que no es limita simplement a un atribut de les persones i que en cap cas pot ser vista com una mancança de la societat, sinó com un element de la seva diversitat. No es tracta d’un problema individual, sinó del resultat d’una concepció errònia de la societat, que ha de reestructurar les polítiques, les pràctiques, les actituds i les normatives que dificulten la participació social plena de les persones amb discapacitat.”¹

Els objectius de desenvolupament sostenible de l’Agenda 2030 de l’Organització de les Nacions Unides proposen, a l’objectiu 4, una educació de qualitat, que ha de garantir l’accés igualitari a tots els nivells d’educació i formació professional per a totes les persones vulnerables, incloent-hi les persones amb discapacitat i en situacions de vulnerabilitat. L’objectiu 8, de treball digne i creixement econòmic, preveu assolir l’ocupació plena i el treball digne per a totes les dones i homes, incloent-hi les persones joves, amb discapacitat, així com la igualtat de remuneració pel treball d’igual valor.

Tant a l’Estat espanyol com a Catalunya hi ha normativa que garanteix els drets de les persones amb discapacitat, establint el dret a la no-discriminació i a la igualtat d’oportunitats. Tot i això, la realitat actual és que la transició a la vida adulta dels adolescents i joves amb discapacitat resulta complexa a causa del sistema educatiu, laboral i d’atenció, que encara ha de recórrer camí per donar resposta a les necessitats de les persones per a la inserció sociolaboral. Un dels primers esculls és la diversitat d’iniciatives que depenen de les diverses institucions i que s’organitzen de manera diferent en cada

---

¹ Estratègia espanyola sobre discapacitat 2022-2030 per a l’accés i gaudi dels drets humans de les persones amb discapacitat.

territori. Aquest fet pot dificultar el coneixement de les oportunitats i els recursos per part de les persones interessades i les que les acompanyen.

Aquesta guia pretén ser un catàleg de l'oferta actual de les opcions de formació i transició a la vida adulta del Departament d'Educació i Formació Professional, el Departament d'Empresa i Treball, el Departament de Drets Socials i Inclusió, i el Departament de Recerca i Universitats. És una eina per a acompanyar a les persones amb discapacitat i a les seves famílies en l'elecció d'un itinerari i en la cerca de recursos, així com per a proporcionar als orientadors i les orientadores un directori de recursos exhaustiu.

Es presenta la informació agrupada en itineraris formatius, laborals i d'atenció diürna. En cada un dels itineraris o serveis hi trobareu enllaços als llocs web de referència dels diversos departaments, que us permetran trobar informació actualitzada.

---

1. Itineraris formatius

1.1. La transició des de l'educació bàsica

1.1.1. Coordinació i traspàs d'informació entre etapes educatives

En les transicions entre etapes i centres educatius, els centres han d'assegurar els mecanismes de coordinació i traspàs d'informació que facilitin i assegurin la coherència educativa i la continuïtat formativa. En la transició entre l'educació secundària obligatòria i els estudis postobligatoris, en el cas dels i les **alumnes que presenten necessitats educatives especials**, és oportuna la comunicació entre els equips d'assessorament i orientació psicopedagògica o l'especialista d'orientació educativa del centre en què l'alumnat cursarà altres estudis.

1.1.2. Xarxa de suports a la inclusió

Per tal de donar suport als centres educatius, als docents, a l'alumnat i a les famílies, el Departament d'Educació i Formació Professional compta amb diversos serveis, com els que es detallen a continuació.

Els **equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP)** són equips que donen suport al professorat i als centres educatius en la resposta educativa per a tot l'alumnat, en relació amb els i les alumnes que presenten necessitats específiques de suport educatiu, així com per a les seves famílies. Una de les funcions dels professionals dels EAP és el seguiment de l'alumnat amb necessitats educatives especials al llarg de l'escolaritat i, de manera específica, en els moments de transició entre etapes educatives, en col·laboració amb la resta de professionals i serveis educatius implicats. Pots trobar més informació sobre els EAP al [web d'equips d'assessorament i orientació psicopedagògica](#).

A més a més, la xarxa compta amb serveis educatius específics que assessoren i intervenen a demanda dels EAP, en el cas de l'alumnat que presenta necessitats educatives especials derivades de discapacitat visual,

auditiva o trastorns del desenvolupament i de la conducta. Pots trobar més informació sobre els serveis educatius específics al [web dels serveis educatius específics](#).

1.1.3. Escolarització en centres d'educació especial

L'educació bàsica en centres d'educació especial pot allargar-se fins als vint-i-un anys.

Els centres d'educació secundària obligatòria, així com els centres d'educació especial, poden oferir programes de diversificació curricular. Aquests són una mesura per a alumnes a partir de 3r d'ESO amb dificultats d'aprenentatge o risc d'abandonament. Pot tenir una durada d'un o dos cursos i ofereix un enfocament més globalitzat i funcional per assolir les competències bàsiques i obtenir el títol d'ESO. Permet dur a terme activitats estructurades de caràcter pràctic dins i fora del centre que ajudin a assolir les competències personals i socials necessàries per a la vida adulta i professional.

Els centres d'educació especial, a més d'oferir l'educació bàsica obligatòria, poden oferir altres estudis com, per exemple, programes de transició a la vida adulta (PTVA), o els programes de formació i inserció per a l'alumnat d'educació especial (PFIE). Alguns centres també ofereixen itineraris formatius específics (IFE) que poden allargar-se fins als vint-i-quatre anys.

Programes de formació per a la transició a la vida adulta

Els programes de formació per a la transició a la vida adulta estan destinats a nois i noies amb necessitats educatives especials, derivades de discapacitats, que estan escolaritzats en centres d'educació especial o en centres ordinaris. Aquests programes s'encaminen a facilitar el desenvolupament de l'autonomia personal i la integració social incloent, sempre que sigui possible, components de la formació professional específica.

1.2. Cicles formatius de grau bàsic

1.2.1. Descripció

L'educació primària, l'educació secundària obligatòria i els cicles formatius de grau bàsic (CFGB) constitueixen l'educació bàsica. Els cicles formatius de grau bàsic complementen l'oferta formativa de la formació professional, conjuntament amb els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior.

Els cicles formatius de grau bàsic tenen una durada de dos cursos acadèmics.

Superar la totalitat dels àmbits inclosos en un cicle formatiu de grau bàsic permet l'obtenció del títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria, així com el títol de tècnic o tècnica bàsic en l'especialitat corresponent, que acredita les competències professionals adquirides.

1.2.2. A qui va dirigit?

Aquests cicles formatius són una oportunitat per als alumnes especialment motivats pels aprenentatges professionals que presenten més possibilitats d'aprenentatge i d'assoliment de les competències d'educació secundària obligatòria en un entorn vinculat al món professional.

Per accedir als cicles formatius de grau bàsic cal complir els requisits següents:

- Tenir quinze anys o complir-los durant l'any natural en curs.
- Haver cursat el tercer curs d'educació secundària obligatòria o, excepcionalment, haver-ne cursat el segon curs.
- Tenir una proposta de l'equip docent, a través del consell orientador, per incorporar l'alumne o alumna a un cicle formatiu de grau bàsic.

1.2.3. Alumnat amb necessitats educatives específiques

Als cicles formatius de grau bàsic, mitjà i superior, així com als cursos d'especialització de formació professional, amb caràcter general, es reserven dues places de cada grup per a l'alumnat amb discapacitat.

1.2.4. Les modificacions curriculars

En els cicles formatius de grau bàsic és possible fer una modificació curricular. Aquesta modificació la pot proposar el mateix alumne o alumna, o el pare, mare o representant legal, si és menor d'edat, o el centre educatiu, a proposta de l'equip docent, tenint en compte les necessitats educatives específiques i les competències professionals que ha d'assolir al cicle formatiu. Pots informar-te sobre el procediment de sol·licitud al centre educatiu.

La modificació curricular s'ha de fonamentar, per una banda, en les condicions de l'alumne o alumna, d'acord amb la documentació acreditativa de les causes que motiven la petició i, per l'altra, en el nivell de modificació amb relació al grau d'assoliment dels resultats d'aprenentatge, els continguts i la temporalització dels mòduls professionals.

La Direcció General de Formació Professional pot resoldre dos tipus d'autoritacions:

- a) Les modificacions curriculars que puguin conduir a obtenir els títols de tècnic o tècnica, i de graduat o graduada en ESO. Poden comportar canvis en els criteris d'avaluació i continguts, o bé en alguns resultats d'aprenentatge no relacionats directament amb els estàndards de competència. Així mateix, també pot comportar canvis en la distribució ordinària del cicle formatiu o, en casos excepcionals, la supressió total d'algun resultat d'aprenentatge no relacionat directament amb la competència professional del títol.

- b) Les modificacions curriculars que no puguin garantir l'assoliment de la competència general del cicle, però sí conduir a obtenir un certificat d'estudis parcial. Aquestes modificacions curriculars poden preveure la supressió total de mòduls professionals o resultats d'aprenentatge, la modificació de la distribució ordinària del cicle i, si cal, dels resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació dels mòduls professionals. El centre ha d'expedir un certificat d'estudis parcials dels mòduls professionals superats d'acord amb la modificació feta i, si escau, el certificat d'estàndards de competències professionals acreditades.

1.2.5. Sortides acadèmiques i professionals

Les persones que superen un cicle formatiu de grau bàsic poden accedir als cicles formatius de grau mitjà, al batxillerat o al món laboral.

1.2.6. Com s'hi pot accedir?

Pots trobar més informació sobre on es poden cursar els cicles formatius de grau bàsic al [web Tria educativa](#), i sobre com accedir-hi al [web de la preinscripció als cicles formatius de grau bàsic](#).

1.3. Itineraris formatius específics

1.3.1. Descripció

Els itineraris formatius específics (IFE) són una formació professional de nivell 1 que té una durada de quatre anys i consta dels mòduls que es llisten a continuació:

- a) Mòduls professionals de transició a la vida adulta per adquirir competències personals i socials que han de facilitar el desenvolupament dels i les joves com a ciutadans de ple dret.
- b) Mòduls professionals de caràcter general per acostar-se a l'activitat laboral.
- c) Mòduls professionals de tutoria pel seguiment i l'orientació personal, acadèmica i professional de l'alumnat.
- d) Mòduls professionals específics per a l'assoliment de les competències professionals de l'itinerari formatiu específic, que inclouen un mòdul professional de formació en centres de treball.

En finalitzar els estudis, l'alumnat obté un certificat professional de nivell 1 o bé la certificació d'unitats de competència del catàleg de qualificacions vigent a Catalunya.

1.3.2. A qui va dirigit?

A l'alumnat amb necessitats educatives especials associades a la discapacitat intel·lectual lleu o moderada, que hi poden accedir entre els setze i els vint anys d'edat. S'hi pot accedir amb o sense el títol de graduat o graduada en ESO.

1.3.3. Com s'hi pot accedir?

Pots trobar més informació sobre on es poden cursar els itineraris formatius específics al [web Tria educativa](#).

1.3.4. Sortides formatives

Si se superen els mòduls de formació professional es poden acreditar els estàndards de competència corresponents. Acreditar aquests estàndards dona dret, si escau, al reconeixement per obtenir el certificat professional de nivell 1 que expedeix l'Administració laboral.

Pots continuar ampliant la teva formació professional fent certificats professionals i, en el cas de tenir el graduat en educació secundària, també pots accedir a un CFGM.

1.4. Programes de formació i inserció (PFI)

1.4.1. Descripció

Els programes de formació i inserció (PFI) són estudis de primer nivell de qualificació dins de la formació professional per a joves d'entre setze i vint-i-un anys que no han finalitzat l'educació secundària obligatòria.

La seva durada és d'un curs acadèmic (1.000 hores). Ofereixen un recurs formatiu amb atenció personalitzada i acompanyen els joves en el seu itinerari formatiu i professional. En el cas dels programes adreçats específicament a l'alumnat amb necessitats educatives especials (PFIE), es pot flexibilitzar la durada del programa. En aquest supòsit, la durada màxima és de dos cursos escolars. Alhora, són estudis pràctics que es desenvolupen parcialment a les empreses, amb la possibilitat de cursar-los en la modalitat dual intensiva.

Els objectius principals dels programes de formació i inserció són: proporcionar les competències professionals que permetin la inserció laboral, facilitar la continuïtat formativa en els cicles formatius de grau mitjà, i desenvolupar i consolidar la maduresa personal de cadascun dels i les joves, mitjançant el desenvolupament d'actituds, habilitats i capacitats que els permetin participar com a ciutadans responsables, d'acord amb els valors de convivència, en una societat democràtica.

Es caracteritzen per organitzar-se en grups reduïts: un mínim de nou joves i un màxim de disset. Si tot l'alumnat del grup té necessitats educatives especials, el nombre mínim és de vuit joves i el màxim de dotze. Compten amb equips docents especialitzats i l'organització del currículum és flexible, amb metodologies motivadores i diverses: treball per projectes i cooperatiu, aprenentatge servei, treball en entorn simulat i ús de les TIC.

En síntesi, tenen una triple finalitat: educativa, formativa i professionalitzadora. Han de permetre el desenvolupament personal de

l'alumnat i l'adquisició de competències que el preparin, tant per a la inserció sociolaboral, com per a la continuïtat formativa.

1.4.2. A qui va dirigit?

Va dirigit a joves que no han obtingut el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria i que compleixen com a mínim setze anys i com a màxim vint-i-un l'any d'inici del programa. L'accés als programes de formació i inserció és voluntari.

1.4.3. Alumnat amb necessitats educatives específiques als PFI

L'alumnat amb necessitats educatives especials s'hi pot inscriure sempre que es consideri que té un grau d'autonomia personal i social que li permet fer l'estada a l'empresa i assolir almenys un estàndard de competència del perfil professional.

Pot cursar el PFI en grups ordinaris o bé en grups específics (PFIE).

En els grups ordinaris:

- Es reserva una plaça per a l'alumnat NEE (centres del Departament d'Educació i Formació Professional).
- Cal valorar el perfil professional PFI més adequat, segons la situació de cadascú: ús d'eines, estris, maquinària, etc., des dels PFI amb activitats de caràcter més manipulatiu als PFI amb activitats més complexes.

En els grups PFI específics per a l'alumnat NEE (PFIE):

- Majoritàriament s'imparteix en centres d'educació especial (CEE).
- Possibilitat d'adaptar continguts o durada (fins a dos cursos acadèmics).

- Ràtio reduïda d'alumnes (entre vuit i dotze).
- Professorat especialitzat en el col·lectiu.

1.4.4. Pla de suport individualitzat en els programes de formació i inserció

Aquest pla recull les accions específiques adreçades a flexibilitzar continguts i a posar a disposició de l'alumne o alumna adaptacions i suports, per facilitar-li l'accés a l'aprenentatge i la participació, en els casos següents:

- a) Sempre que l'alumne o alumna ocupi una plaça de reserva per a necessitats educatives especials.
- b) Sempre que l'alumne o alumna tingui un certificat de discapacitat i requereixi el pla de suport individualitzat (PI).
- c) A criteri de l'equip docent, quan l'alumne o alumna, tot i no tenir identificat cap grau de discapacitat, necessiti un pla de suport individualitzat (PI).

1.4.5. Sortides formatives

Dur a terme un programa de formació i inserció facilita l'accés als cicles de grau mitjà i a l'escola d'adults.

A més, les qualificacions positives dels mòduls de formació professional comporten l'acreditació dels estàndards de competència corresponents i donen dret, si escau, al reconeixement de l'obtenció del certificat professional de nivell 1 que expedeix l'Administració laboral.

1.4.6. Com s'hi pot accedir?

Pots trobar més informació sobre on es pot cursar el pla de suport individualitzat al [web Tria educativa](#).

1.5. Cicles formatius de grau mitjà i grau superior

1.5.1. Descripció

Els cicles formatius de grau mitjà (CFGM) són ensenyaments professionalitzadors que proporcionen la formació necessària per adquirir la competència professional i el coneixement propis de cada sector. La titulació que s'obté en finalitzar un cicle formatiu de grau mitjà és la de tècnic o tècnica del perfil professional corresponent, que permet l'accés al món laboral, a altres cicles de grau mitjà o als cicles de grau superior.

Els cicles formatius de grau superior (CFGS) són estudis professionalitzadors que formen part de l'educació superior i que preparen l'alumnat per a l'activitat qualificada en un camp professional. La titulació que s'obté en finalitzar un cicle formatiu de grau superior és la de tècnic o tècnica superior del perfil professional corresponent, que permet incorporar-se a altres CFGS, al món laboral i accedir a estudis universitaris.

Aquests ensenyaments tenen una durada de 2.000 hores (en dos cursos acadèmics) i s'agrupen en famílies professionals.

1.5.2. Com s'hi pot accedir?

Per accedir als cicles formatius de grau mitjà cal tenir el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria o altres requisits, que es detallen al [web.Tria educativa](#).

1.5.3. Les modificacions curriculars

La modificació curricular es du a terme per adaptar la resposta educativa a les necessitats especials de l'alumnat.

La modificació curricular s'ha de fonamentar en:

- Les condicions de l'alumne o alumna, d'acord amb la documentació acreditativa de les causes que la motiven.
- El nivell de modificació amb relació al grau d'assoliment dels resultats d'aprenentatge, els continguts i la temporalització dels mòduls professionals o les unitats formatives.

La Direcció General de Formació Professional pot resoldre dos tipus de modificacions (seguint el mateix format i la mateixa estructura que amb els CFGB):

- a) Modificacions curriculars que puguin garantir l'obtenció del títol de tècnic o tècnica (CFGM), o tècnic o tècnica superior (CFGS):
  - Canvis en els criteris d'avaluació i continguts de les unitats formatives (metodologia o bé en alguns resultats d'aprenentatge d'unitats formatives no relacionades directament amb les unitats de competència).
  - Canvis en la distribució ordinària del cicle formatiu (canvis en l'organització temporal).
- b) Modificacions curriculars que no puguin garantir l'obtenció del títol, però sí conduir a l'obtenció d'un certificat d'estudis parcial, com el certificat acadèmic, la tramitació de l'Administració laboral i, si escau, el certificat professional.

Aquestes modificacions poden comportar:

- La supressió total d'un o més mòduls professionals o unitats formatives.
- La modificació de la distribució ordinària del cicle.
- La modificació, si cal, dels resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació de les unitats formatives.

El centre ha d'expedir un certificat d'estudis parcials dels mòduls professionals o unitats formatives superades d'acord amb la modificació feta i, si escau, el certificat de competències professionals acreditades.

Proposta i tramitació de la sol·licitud de modificació curricular:

Pot formular aquesta proposta el mateix alumne o alumna, els pares o el representant legal, si és menor d'edat, o bé el centre educatiu, a proposta de l'equip docent, cal consensuar la decisió amb l'alumne o alumna, el pare, mare o representant legal. La modificació curricular se sol·licita a la Direcció General de Formació Professional.

1.5.4. Com s'hi pot participar?

Pots trobar més informació sobre on es poden cursar aquestes formacions al [web Tria educativa](#).

1.6. Orientació professional en el marc del Sistema FPCAT

1.6.1. Descripció

Les persones, al llarg de la vida, passen per diferents moments que sovint estan condicionats per canvis personals, socials o econòmics que requereixen un encaix continu amb l'entorn.

L'orientació professional té com a objectiu donar suport i acompanyament a les persones per concretar i assolir el seu objectiu professional, en un futur més o menys immediat i al llarg de la vida, facilitant-los les eines i els recursos que les ajudin a reflexionar de manera crítica, realista i autònoma en el moment de prendre decisions en relació amb el seu futur professional, de manera autònoma.

L'orientació professional, per tant, és un procés progressiu i continu al llarg de la vida que permet identificar les capacitats, els interessos, les potencialitats i les oportunitats de millora de la persona (de qualsevol edat, perfil o trajectòria professional), per guiar-la i oferir-li els recursos necessaris per prendre decisions i construir, de manera consensuada, el seu itinerari formatiu de transició al mercat de treball, amb els recursos que li permetin adquirir les competències necessàries per incorporar-se o adaptar-se al món laboral, present i futur, per garantir-li una ocupació de qualitat.

El procés d'orientació professional es materialitza a través d'un pla de treball que consisteix a acompanyar la persona usuària perquè identifiqui els interessos professionals i les necessitats vitals (descobreixo), i facilitar-li el coneixement de la realitat del mercat de treball en el moment present i futur, en relació amb les ocupacions (investigo) i, a continuació, donar-li suport en la presa de decisions per definir l'objectiu professional (decideixo), més enllà dels patrons socioculturals de gènere, per ajudar-la a planificar el seu itinerari formatiu (planifico).

1.6.2. A qui va dirigit?

Qualsevol persona que vulgui concretar l'objectiu professional i planificar l'[itinerari formatiu](#), independentment del context, moment vital, circumstàncies personals, nivell d'estudis assolit o situació professional, ha d'iniciar un procés d'orientació professional, pel qual, probablement, passarà diverses vegades al llarg de la vida.

1.6.3. Com s'hi pot accedir?

Actualment, hi ha més de 2.000 [punts d'informació i orientació professionals](#) a Catalunya que ofereixen informació, suport i acompanyament en l'àmbit de l'orientació professional al llarg de la vida, a qualsevol persona que vulgui iniciar aquest procés.

El [procés d'orientació professional](#) també es pot dur a terme de manera autònoma a través dels recursos específics per fase, que s'inclouen al [portal FPCAT](#).

1.7. Centres de formació d'adults

1.7.1. Descripció

L'educació de persones adultes o educació al llarg de la vida comprèn les activitats d'aprenentatge que permeten que les persones adultes desenvolupin les capacitats, enriqueixin els coneixements i millorin les competències tècniques i professionals. Això fa que hi participin persones amb objectius diferents, com pot ser obtenir una titulació, posar-se al dia o ampliar coneixements.

Els àmbits d'actuació de l'educació de persones adultes inclouen:

- L'educació per a la cohesió i la participació social.
- L'educació general i d'accés al sistema educatiu.
- L'educació per a adquirir competències transprofessionals.

Els ensenyaments impartits en els centres de formació d'adults dependents del Departament d'Educació i Formació Professional són de caràcter gratuït.

1.7.2. A qui va dirigit?

Amb caràcter general poden accedir a l'educació de persones adultes les persones que han complert divuit anys o els compleixen durant l'any natural en què inicien la formació.

També hi poden accedir les persones que compleixen com a mínim setze anys l'any natural en què inicien la formació, si es troben en una d'aquestes situacions:

- Tenen un contracte laboral que els impedeix assistir als centres educatius en règim ordinari.
- Són esportistes d'alt rendiment.

- Volen cursar la formació per a les proves d'accés als cicles formatius de grau mitjà.
- Volen cursar el curs de formació preparatori per a l'accés als cicles formatius de grau mitjà.

Excepcionalment, el director o directora dels serveis territorials corresponents o, si escau, el o la gerent del Consorci d'Educació de Barcelona, pot autoritzar, amb un informe previ de la Inspecció d'Educació, la incorporació d'alumnes majors de setze anys que no compleixin els requisits anteriors però que es trobin en circumstàncies que els impedeixen assistir als centres educatius ordinaris, o que no hagin estat escolaritzats en el sistema educatiu espanyol. En relació amb l'informe de la inspecció, cal que hi consti el centre de procedència de l'alumne o alumna i que es faci arribar al centre en què es matricula per tal de facilitar la coordinació entre professionals.

Tot i que el procés de preinscripció i matrícula és anual, els centres preveuen la matriculació trimestral o quadrimestral en aquells ensenyaments que tinguin una organització que no sigui anual. Per altra banda, la matrícula dels centres de formació d'adults és viva i s'hi pot incorporar alumnat al llarg del curs, sempre que hi hagi places vacants i es garanteixi que poden seguir les classes amb normalitat.

1.7.3. Ensenyaments i continuïtat

L'oferta educativa dels centres de formació d'adults és àmplia i té una organització flexible. Els ensenyaments s'ofereixen en les franges horàries de matí o tarda i en les modalitats d'educació presencial i, si el centre està autoritzat, semipresencial. En funció de l'ensenyament i de l'organització del centre, es poden cursar de manera trimestral, quadrimestral, anual o biennal.

Així mateix, per a cada alumne o alumna, en funció de les seves capacitats, necessitats, ritme d'aprenentatge i interessos, que es valoren en una entrevista inicial que inclou, si és necessari, una prova d'avaluació inicial, s'estableix un itinerari educatiu personalitzat. Aquest pot incorporar, si escau, un pla de suport individualitzat (PI), que pot incloure la temporització dels

ensenyaments i l'adaptació significativa de materials i d'activitats d'aprenentatge, com també les estratègies didàctiques i metodològiques i, quan sigui necessari, l'adequació dels processos d'avaluació.

L'oferta se centra en els àmbits descrits i és la següent:

- Ensenyaments per a la cohesió i la participació social, que tenen per objectiu que les persones destinatàries puguin adquirir el grau de competència mínima per desenvolupar-se en la societat actual, concretament:
  - Llengua catalana fins al nivell B1. L'alumnat pot continuar la formació a les EOI o al Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL).
  - Llengua castellana fins al nivell B1. L'alumnat pot continuar la formació a les escoles oficials d'idiomes (EOI).
  - Llengua occitana, denominada aranès a l'Aran, fins al nivell B1. L'alumnat pot continuar la formació al Conselh Generau d'Aran.
  - Formació instrumental. En cas de superar aquest ensenyament l'alumnat pot continuar la formació per obtenir el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria. Es pot impartir de manera flexibilitzada, de durada quadrimestral, anual o biennal.
- L'educació general i d'accés al sistema educatiu comprèn les competències bàsiques, els ensenyaments obligatoris i la preparació per accedir a les diverses etapes del sistema educatiu, concretament:
  - Educació secundària per a persones adultes. Amb el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria, l'alumnat pot continuar la formació en els ensenyaments postobligatoris (batxillerat o cicles formatius de grau mitjà). Aquests ensenyaments es poden completar en dos cursos i de manera flexible, en funció de les aptituds, necessitats i

interessos de cada alumne, atès que tenen una estructura modular i els mòduls tenen una durada d'un trimestre. L'alumne o alumna pot acreditar o convalidar determinats mòduls d'acord amb el bagatge i els estudis previs.

- Curs de formació preparatori per accedir a cicles formatius de grau mitjà. En cas de superar aquest curs l'alumnat pot accedir directament a cursar qualsevol cicle formatiu de grau mitjà.
- Preparació per a les proves d'accés (a cicles de grau mitjà i superior, i a la universitat per a majors de vint-i-cinc anys). Preparar aquests cursos i superar la prova corresponent permet que l'alumnat accedeixi a cicles formatius o a la universitat.
- Els ensenyaments per adquirir competències transprofessionals corresponen a la formació en llengües estrangeres i en competències digitals:
  - Llengua anglesa i llengua francesa fins al nivell A2. L'alumnat pot continuar la formació al 3r curs de les EOI.
  - Ensenyaments COMPETIC equivalents als certificats ACTIC (acreditació de competències en tecnologies de la informació i la comunicació) de nivell bàsic, mitjà i avançat, reconeguts en el món laboral.

Pots trobar més informació sobre aquest punt a la [secció Al llarg de la vida](#) del [web Tria Educativa](#) i al [web del Servei d'Educació al Llarg de la Vida](#).

1.7.4. Com s'hi pot accedir?

Pots trobar tota la informació per accedir-hi al [web Tria educativa](#).

1.8. Batxillerat

1.8.1. Descripció

El batxillerat forma part de l'educació secundària postobligatòria i es distribueix en dos cursos acadèmics. Es desenvolupa en diverses modalitats, s'organitza de manera oberta i flexible i, si cal, en vies diferents dins de cada modalitat, per tal d'oferir un itinerari personalitzat a l'alumnat, d'acord amb les seves perspectives i interessos de formació. Els centres educatius que imparteixen ensenyaments de batxillerat han de vetllar perquè l'alumnat que presenta necessitats específiques de suport educatiu pugui cursar aquests estudis amb èxit, amb l'aplicació de les mesures i els suports necessaris.

En tots els centres educatius sostinguts amb fons públics s'ha de constituir la **comissió d'atenció educativa inclusiva (CAEI)**. Aquesta estructura organitzativa ha de vetllar perquè la previsió, concreció, aplicació i seguiment de les mesures i suports d'atenció educativa es regeixi pels principis d'equitat, igualtat d'oportunitats, igualtat de tracte i no-discriminació, i inclusió.

1.8.2. El pla de suport individualitzat

A l'etapa del batxillerat, el pla de suport individualitzat s'ha d'elaborar en les situacions següents:

- a) Alumnes amb necessitats educatives especials.
- b) Alumnes nouvinguts que s'incorporen tardanament al sistema educatiu català.
- c) Alumnes que ja no assisteixen a l'aula d'acollida però que reben suport lingüístic i social per tal de seguir el currículum amb el seu grup classe.
- d) Alumnes que es trobin en centres del Departament de Salut, en centres de justícia juvenil del Departament de Justícia i Qualitat Democràtica, o en centres de la Direcció General d'Atenció a la

Infància i l'Adolescència del Departament de Drets Socials i Inclusió, i que no poden assistir als centres educatius regularment.

- e) Alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de comunicació, sempre que les necessitats educatives ho requereixin o mentre el PI sigui un requisit per presentar-se a les proves d'accés a estudis superiors.
- f) Alumnes amb situacions singulars amb una planificació de durada del batxillerat de tres anys, entre altres casos.

El centre pot valorar si és convenient elaborar un pla de suport individualitzat en supòsits no esmentats en l'apartat anterior. En aquest cas, la decisió d'elaborar-lo correspon a la comissió d'atenció educativa inclusiva (CAEI).

En el cas d'alumnes de batxillerat amb un pla de suport individualitzat a l'educació bàsica, s'ha de vetllar perquè continuïn tenint-lo, i perquè les mesures i els suports d'atenció educativa siguin coherents per evitar l'abandonament escolar en aquesta etapa.

Per tal d'afavorir que s'assoleixin les competències de batxillerat, els centres educatius poden flexibilitzar la durada del batxillerat, de manera que l'alumnat pugui cursar menys matèries en cada curs escolar. L'equip docent ha de valorar i decidir si és convenient adoptar aquesta mesura flexibilitzadora i l'alumne o alumna l'ha d'acceptar i, en cas que sigui menor d'edat, la mare, pare o representant legal. **La proposta curricular ha d'estar ajustada a les necessitats educatives de l'alumne o alumna.** L'aplicació d'aquesta mesura flexibilitzadora implica l'elaboració d'un **pla de suport individualitzat**, amb el vistiplau de la comissió d'atenció educativa inclusiva, que ha d'incloure les mesures que acordin.

Per avaluar els aprenentatges de l'alumnat amb un pla de suport individualitzat (PI) al batxillerat, es prendran com a referència els criteris d'avaluació establerts en el Decret 171/2022, de 20 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de batxillerat.

Pas de curs amb matèries amb avaluació negativa

Quan un alumne o alumna, després de la sessió d'avaluació extraordinària del primer curs, rep una **avaluació negativa en tres o quatre matèries**, pot optar per repetir el curs sencer o per matricular-se de les matèries de primer curs que no ha superat i ampliar la matrícula de primer curs amb dues o tres matèries de segon. En aquest cas, **cal que s'elabori un pla de suport individualitzat** que programi superar el batxillerat en tres cursos.

1.8.3. Exempcions i convalidacions

Existeix la possibilitat d'obtenir una exempció de matèries per causa de discapacitat, trastorns de salut o trastorns greus d'aprenentatge.

Pots consultar la possibilitat d'exempció i convalidació de matèries al teu centre educatiu.

1.9. Estudis universitaris

1.9.1. Accés a la universitat amb titulació de batxillerat i cicles formatius de grau superior per persones amb discapacitat

Les proves d'accés a la universitat (PAU) són un requisit per a l'alumnat que té el títol de batxillerat o un títol equivalent per accedir a la universitat. Per accedir a alguns estudis de grau també s'han de superar unes proves d'aptitud personal (PAP).

Els estudiants d'alguns CFGS també poden accedir a la universitat. En aquest cas, si volen millorar la nota d'accés poden examinar-se de la fase específica de les PAU.

Les persones amb discapacitat tenen dret a adaptacions en els exàmens d'accés. Es recomanable contactar amb l'oficina d'atenció a l'estudiant de la universitat en què es vol fer les PAU. S'ha d'informar del cas concret amb antelació.

Pots trobar més informació als enllaços que es llisten a continuació:

[Tribunals específics i especials](#)

[Canal Universitats](#)

Reserva de places

Les universitats reserven un 5 % de places als estudiants amb un grau reconegut de discapacitat igual o superior al 33 %, així com als estudiants amb necessitats educatives especials permanents associades a circumstàncies personals de discapacitat, que durant la seva escolarització anterior hagin necessitat recursos i suports per a la normalització educativa plena. Per accedir a la reserva de places cal disposar d'un certificat emès per l'autoritat competent.

Pots trobar més informació sobre la reserva de places al [web del Canal Universitats](#).

Exempció de taxes

Els estudiants amb discapacitat tenen dret a l'exempció total dels preus públics establerts al Decret de preus. És important consultar altres ajuts existents.

Pots trobar més informació sobre l'accés segons el perfil d'estudiant al [web del Canal Universitats](#).

1.9.2. Adaptacions per a estudiants universitaris amb necessitats educatives especials

Els estudiants universitaris tenen dret a una formació acadèmica inclusiva de qualitat, així com a adquirir els coneixements i les competències acadèmiques i professionals indispensables.

És per aquest motiu que les universitats han d'adoptar mesures i compromisos per assegurar l'accessibilitat i la retenció, i implementar ajustaments raonables per garantir la igualtat de tracte i la no-discriminació.

Cal contactar amb la unitat d'igualtat i diversitat, o amb el servei equivalent de cada universitat, per consultar els requisits i sol·licitar les adaptacions que ofereixen.

[La guia d'atenció dels estudiants amb discapacitat a la universitat](#) inclou informació sobre adaptacions curriculars i serveis disponibles per a aquests estudiants.

1.9.3. Accés a la universitat sense titulació prèvia

L'alumnat amb discapacitat intel·lectual, trastorn del desenvolupament o trastorn de l'espectre autista pot accedir a la universitat sense tenir cap

titulació prèvia a través del Programa Unidiversidad de la Fundació ONCE. La formació amb aquest programa és gratuïta.

L'objectiu d'aquest programa és la formació per a l'ocupació i la inserció laboral.

Característiques dels programes (comunes a totes les universitats que ofereixen aquesta formació):

- La durada és d'un mínim de 30 crèdits o 300 hores que es fan, normalment, al llarg d'un any acadèmic.
- Els programes comencen entre els mesos de setembre i octubre.
- Tenen un mínim de deu estudiants i un màxim de quinze.
- Els programes inclouen pràctiques laborals.

Requisits d'accés

- Tenir una discapacitat intel·lectual, del desenvolupament o de l'espectre autista, amb un grau igual o superior al 33 %, reconeguda oficialment per l'òrgan competent de la comunitat autònoma.
- Haver complert o complir divuit anys al llarg del curs, i tenir menys de trenta anys.
- Ser beneficiari del Sistema Nacional de Garantía Juvenil de manera prèvia a l'inici del curs i acreditar una antiguitat al sistema d'un mínim de quinze dies anteriors a la data d'inici de curs o a la data d'incorporació de l'alumne.
- No hi ha requisits pel que fa a la titulació.

Procés de selecció

La selecció la porta a terme la mateixa universitat. Els participants han de poder desplaçar-se amb autonomia a la universitat, tenir competències

mínimes en lectoescriptura i càlcul, manifestar el desig de formar-se i tenir una conducta social ajustada per a garantir la seva inclusió a la universitat

El programa Universidad de la Fundació ONCE es desenvolupa a través de convocatòries anuals. Per tant, les universitats participants poden variar d'un any a l'altre. Es recomana entrar al [web de la Fundació ONCE](#) i consultar la resolució definitiva de l'any en curs.

1.9.4. Beques i ajuts

Convocatòria del Programa d'ajuts Reina Letizia per a la inclusió

Pots trobar més informació sobre el programa al [web Ayudas Reina Letizia para la inclusión](#).

Altres beques i ajuts no convocats per organismes públics

Beques Nova de la Fundació Prevent

Pots trobar més informació al [web de la Fundació Prevent](#).

Beques femtalent

Pots trobar més informació al [web de femtalent](#).

Beques de la Fundación Universia per a persones amb discapacitat

Pots trobar més informació al [web de la Fundación Universia](#).

Adecco, beques per a persones amb discapacitat

Pots trobar més informació al [web d'Adecco](#).

Programa de beques de la Fundació ONCE, Oportunidad al Talento

Pots trobar més informació al [web de la Fundació ONCE](#).

Programa de beques Prácticas Fundación ONCE-CRUE

Pots trobar més informació al [web del Programa de beques ONCE](#).

1.10. Formació professional per a l'ocupació dual

1.10.1. Descripció

La formació professional per a l'ocupació dual consisteix en contractes de formació en alternança per a persones sense qualificació professional.

Aquest programa, adreçat a persones sense qualificació professional o amb un nivell formatiu baix, té per objectiu que l'alumnat assoleixi una qualificació professional mitjançant un contracte de formació en alternança.

Ofereix:

- Acompanyament durant el procés formatiu.
- Formació per obtenir certificats professionals.
- Experiència professional mitjançant un contracte de formació en alternança en una empresa.

1.10.2. A qui va dirigit?

Persones d'entre 16 i 29 anys, o bé més grans de 30 anys, si formen part d'un d'aquests col·lectius:

- Persones en risc d'exclusió social que ho puguin acreditar mitjançant un certificat o un informe emès pels serveis socials, o afectades per un expedient de regulació d'ocupació que estiguin en processos de reindustrialització, o que estiguin en itineraris de requalificació o reciclatge professional.
- Persones amb una resolució favorable per a l'arrelament per formació.
- Persones en situació d'atur de llarga durada majors de 45 anys.
- Persones amb discapacitat o amb un trastorn mental.

1.10.3. Com s'hi pot accedir?

Truca al telèfon gratuït del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, 900 800 046, (de 8 h a 14 h, de dilluns a divendres, excepte festius).

O bé consulta el [mapa dels projectes disponibles](#) al [web del SOC](#) i posa't en contacte amb l'entitat col·laboradora a través del seu telèfon o de l'adreça electrònica.

1.11. Certificats professionals

1.11.1. Descripció

Els certificats professionals són documents oficials que acrediten les competències professionals i garanteixen que la persona que els obté té els coneixements, les habilitats i les aptituds per desenvolupar una activitat laboral d'acord amb les exigències del mercat de treball.

Cada certificat professional acredita una qualificació professional del Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals encara que, de manera excepcional, poden haver-hi certificats que acreditin només una part de la qualificació.

Tots els certificats professionals inclouen un mòdul de formació pràctica en centres de treball. La superació d'aquest mòdul de pràctiques és imprescindible per obtenir el certificat professional, tot i que també hi ha l'opció d'obtenir l'exempció d'aquest mòdul.

Els certificats professionals són imprescindibles per a l'exercici professional d'algunes ocupacions en alguns sectors en què cal aportar un document que certifiqui la competència professional de la persona treballadora. Aquesta documentació pot ser un certificat professional, un títol de formació professional o bé altres tipus de carnets professionals que acreditin la qualificació professional.

Cada vegada hi ha més sectors que valoren els certificats professionals com un document acreditatiu de la qualificació professional, per exemple, el sector de la dependència, de l'esport, de l'aplicació dels biocides, o de les instal·lacions industrials.

1.11.2. Requisits d'accés

Els requisits per accedir a la formació dels certificats professionals depenen del nivell de qualificació del certificat, i són tres:

Nivell 1

No es demanen requisits acadèmics ni professionals.

Nivell 2

- Títol de graduat o graduada en educació secundària.
- Certificat professional de nivell 2.
- Certificat professional de nivell 1 de la mateixa família i àrea professional que el certificat al qual vols accedir.
- Complir el requisit acadèmic d'accés als cicles formatius de grau mitjà, o bé haver superat les proves d'accés corresponents regulades per les administracions educatives.
- Haver superat la prova d'accés a la universitat per a majors de 25 anys o de 45 anys.

Nivell 3

- Títol de batxillerat.
- Certificat professional de nivell 3.
- Certificat professional de nivell 2 de la mateixa família i àrea professional.
- Complir el requisit acadèmic d'accés als cicles formatius de grau superior, o bé haver superat les proves d'accés corresponents i regulades per les administracions educatives.
- Haver superat la prova d'accés a la universitat per a més grans de 25 anys o de 45 anys.

En tot cas, s'ha d'haver formalitzat la inscripció al SOC com a demandant d'ocupació, preferentment no disposar d'una qualificació professional, i tenir els requisits per obtenir un certificat professional de nivell 1, 2 o 3.

1.11.3. On es pot cursar?

El Servei Públic d'Ocupació de Catalunya compta amb el [cercador de cursos, centres i especialitats de formació](#).

1.11.4. On es pot demanar el certificat professional?

Pots sol·licitar que el SOC expedeixi el teu certificat professional si tens acreditades totes les unitats de competència d'un certificat professional i has superat el mòdul de pràctiques, o si la persona interessada està exempta d'aquest mòdul.

També es pot sol·licitar una acreditació parcial acumulable corresponent a les unitats de competència superades si només tens acreditada alguna de les unitats de competència, sense arribar a completar un certificat professional.

En cas d'haver completat un certificat professional mitjançant diverses accions formatives realitzades en diferents comunitats autònomes, cal sol·licitar el certificat a l'administració competent que hagi gestionat l'última acció en què vas participar.

---

2. Itineraris laborals

2.1. Programes d'acompanyament a la inserció laboral

Les entitats per a persones amb discapacitat o problemes de salut mental de Catalunya ofereixen diferents programes d'acompanyament a la inserció laboral. Molts usen el treball amb suport com a metodologia de treball.

El treball amb suport és una modalitat d'inserció laboral que ajuda a les persones amb discapacitat a trobar una feina i treballar en una empresa ordinària. Un dels programes que dona aquest tipus de suport és dels serveis integrals d'orientació per a persones amb discapacitat o malaltia mental (SIOAS).

2.2. Serveis integrals d'orientació, acompanyament i suport a la inserció de les persones amb discapacitat o trastorns de salut mental (SIOAS)

2.2.1. Descripció

Els serveis integrals d'orientació, acompanyament i suport a la inserció de les persones amb discapacitat o trastorns de salut mental (SIOAS) tenen l'objectiu específic de fomentar la inclusió activa amb l'objectiu de promoure la igualtat d'oportunitats, la igualtat de gènere, la no-discriminació i la participació activa, i millorar l'ocupabilitat, en especial per a grups que tenen possibilitats altes de quedar en risc d'exclusió com serien, en aquest cas, les persones amb discapacitat.

Aquest programa consta de diverses sessions d'orientació i altres de caire més formatiu en què s'aprenen aspectes sobre el món laboral. Gràcies a la combinació de coneixements teòrics i pràctics es desenvolupen les aptituds necessàries per poder accedir a les oportunitats laborals. No obstant això, també es realitzen accions més vivencials, vinculades a altres empreses, com serien les pràctiques laborals o el treball amb suport. A través de l'experiència d'accedir al món laboral, permet a les entitats i als ens locals portar a terme un seguiment de les persones que hi participen per tal de poder resoldre inquietuds i seguir desenvolupant les seves habilitats. Al mateix temps també permet un contacte directe amb les empreses, que també poden resoldre els dubtes o les preocupacions dels i les participants.

Aquest servei l'ofereixen entitats amb àmbit d'actuació a Catalunya, que tenen experiència en accions dirigides a l'acompanyament de les persones amb discapacitat o amb trastorns de salut mental en els processos d'inserció laboral.

2.2.2. A qui va dirigit?

Els destinataris o les destinatàries del programa SIOAS són persones que tinguin reconegut un grau de discapacitat igual o superior al 33 % o assimilats que tinguin alguna discapacitat física, sensorial, intel·lectual, o un trastorn de salut mental, i que es trobin en les situacions següents:

- g) Demandants d'ocupació inscrits al Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.
- h) Treballadors i treballadores en actiu en empreses del mercat ordinari que es trobin en la fase de seguiment a la inserció o de treball amb suport.

2.2.3. Com s'hi pot accedir?

Pots consultar la llista d'entitats que tenen SIOAS al [web de serveis integrals d'orientació acompanyament i suport a la inserció de les persones amb discapacitat o trastorns de salut mental.](#)

2.3. Centre especial de treball (CET)

2.3.1. Definició

Els centres especials de treball (CET) són empreses de treball protegit que asseguren feina remunerada a les persones amb discapacitat i en garanteixen la integració laboral, també són un mitjà d'integració de les persones amb discapacitat en el règim de treball ordinari.

Actualment hi ha 205 centres especials de treball registrats a Catalunya, amb presència a gairebé totes les comarques i territoris, però majoritàriament a les comarques del Barcelonès i del Baix Llobregat.

Les activitats productives són diverses, des d'externalització de serveis, manipulats, envasats, jardineria, transport i logística, manteniment d'estructures viàries, bugaderies, càtering, etc. Així com serveis especialitzats del sector farmacèutic, cosmètic i d'alimentació, amb productes propis d'alt valor afegit.

L'objectiu d'aquests centres és productiu, com el de qualsevol altra empresa, però la seva funció és social, ja que tenen com a finalitat assegurar un lloc de treball remunerat i prestar serveis d'ajustament personal i social que requereix el personal amb discapacitat.

La plantilla ha de comptar amb un mínim del 70 % de persones treballadores amb un grau de discapacitat igual o superior al 33 %, sense perjudici de les places en plantilla del personal sense discapacitat, també imprescindible per desenvolupar l'activitat.

2.3.2. A qui va dirigit?

Poden incorporar-se com a treballadors i treballadores als CET:

- Persones amb discapacitat que presenten més dificultats d'accés al mercat de treball: persones amb paràlisi cerebral, amb un trastorn de salut mental o amb discapacitat intel·lectual, incloent-hi les persones amb trastorn de l'espectre de l'autisme, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33 %, així com les persones amb discapacitat física o sensorial amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 65 %.
- Persones amb discapacitat física o sensorial amb un grau de discapacitat reconegut inferior al 65 %, i les que no estiguin incloses en el grup anterior.

2.3.3. Com s'hi pot accedir?

Pots trobar la llista de centres especials de treball (CET) al [web de Dades obertes](#).

2.3. El servei d'acreditació de competències professionals

2.3.1. Descripció

El servei d'acreditació de competències professionals permet obtenir una acreditació oficial que demostrï les competències professionals adquirides a través de l'experiència laboral, els serveis prestats mitjançant una beca o un voluntariat, o de la formació no reconeguda oficialment.

Aquest servei està dissenyat per adaptar-se a les necessitats de cada persona participant, incloent-hi el suport durant el procés d'entrevistes, preferentment en format virtual, per garantir una participació accessible i equitativa.

Superar aquest procediment permet obtenir una certificació que pot servir per convalidar o completar un certificat professional o un títol de formació professional. Aquesta acreditació facilita el desenvolupament personal i professional, enforteix el currículum i augmenta les oportunitats d'inserció laboral. A més, en finalitzar el procés, es proporciona orientació per definir els propers passos de l'itinerari formatiu.

2.3.2. A qui va dirigit?

Per accedir al servei cal complir els requisits que trobareu al [web de l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya](#).

2.3.3. Com s'hi pot accedir?

La sol·licitud d'inscripció al servei es pot fer des del [web de l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya](#) (Agència FPCAT).

---

3. Serveis d'atenció diürna

3.1. Definició

L'atenció diürna es compon de tots els serveis socials que atenen durant el dia a les persones adultes amb discapacitat intel·lectual o física i del desenvolupament o amb problemes socials derivats de la salut mental, un cop finalitzada l'etapa escolar.

Aquests serveis estan pensats per donar resposta a les persones amb discapacitat intel·lectual o física o problemes derivats de la salut mental que, per les seves necessitats de suport o per una preparació necessària per raó de l'edat, els falta experiència o altres factors semblants, i tenen dificultats per accedir al món laboral, tant protegit com ordinari.

Hi ha diferents serveis en funció dels suports que les persones amb discapacitat intel·lectual usuàries necessitin. Segons la intensitat i el tipus de suport, es determinen les ràtios del personal i les activitats a desenvolupar.

3.1.1. Serveis de teràpia ocupacional (STO)

Orientat a totes aquelles persones amb discapacitat de 18 a 65 anys. És l'alternativa, des de l'àmbit dels serveis socials, a la integració de les persones amb discapacitat que no poden incorporar-se al sistema de treball ordinari, quan no poden assolir un nivell de productivitat suficient. Aquest servei té dues funcions principals:

- a) Ocupació terapèutica: aquestes activitats estan orientades a assolir habilitats, hàbits i conductes relacionades amb el treball i l'entorn laboral.
- b) Ajustament personal i social: inclou activitats relacionades amb l'habilitació personal i la millora de la relació amb l'entorn social. Les persones ateses amb major nivell d'afectació en el STO poden tenir suport d'un auxiliar.

3.1.2. Servei ocupacional d'inserció (SOI)

Està destinat a les persones amb discapacitat de 18 a 65 anys, amb capacitat d'integració laboral, i que necessiten formació en hàbits i tasques laborals per accedir al món del treball, en empreses o en centres especials de treball.

És una alternativa a la integració laboral d'aquelles persones amb discapacitat que, tot i que tenen aptituds laborals i productives, encara no es poden incorporar als centres especials de treball o a l'empresa ordinària per manca de formació laboral o d'oferta de treball.

Teòricament, aquest servei esdevé un pas intermedi entre els centres ocupacionals i els centres especials de treball i hauria de ser de caràcter temporal, però la realitat fa que sigui un servei de caràcter permanent per a moltes persones usuàries.

Les persones usuàries del SOI no tenen contracte laboral ni perceben cap salari, el que pretén aquesta activitat és mantenir i estimular les capacitats laborals mentre aquests persones esperen l'oportunitat d'incorporar-se a una activitat remunerada.

3.1.3. Prelaboral

Servei social especialitzat, per a persones de 18 a 50 anys, d'intervenció amb persones amb trastorns mentals, estabilitzats i compensats de la malaltia, amb la finalitat d'aconseguir una integració laboral.

Es pretén aconseguir que la persona atesa adquireixi, recuperi i mantingui prou capacitats per permetre la seva inserció i el manteniment, el màxim temps possible, en una activitat laboral, i alhora establir el recorregut assistencial de la persona atesa per aconseguir que s'integri al treball.

També té com a objectiu capacitar i habilitar la persona amb un trastorn mental sever perquè iniciï un itinerari d'inserció laboral per aconseguir la seva integració social i laboral.

3.1.4. Centre d'atenció especialitzada (CAE)

Està destinat a persones que, a causa del seu alt grau d'afectació, necessiten atenció i suport per a les activitats de la vida diària. Aquests serveis tenen cura dels aspectes sanitaris i rehabilitadors de les persones que hi assisteixen i vetllen perquè assoleixin el grau d'autonomia personal i d'inclusió comunitària màxims possibles.

3.2. A qui va dirigit?

Els serveis d'atenció diürna estan adreçats a persones amb discapacitat majors de 18 anys que finalitzen o han finalitzat l'etapa escolar. Altres requisits d'accés són:

- Tenir reconegut un 33 % de discapacitat o més, segons una resolució emesa d'acord amb el dictamen del centre d'atenció a persones amb discapacitat (CAD).
- Dictamen d'orientació emès per l'equip multiprofessional de qualificació del grau de discapacitat, que determina la tipologia de servei més adient segons les necessitats de suport de la persona interessada.
- Tenir una resolució de la valoració de dependència. Tot i que és necessari tenir reconegut un grau I, II o III per accedir als centres d'atenció especialitzada, en el cas del servei de teràpia ocupacional (STO) i del servei d'orientació i inserció (SOI), no cal tenir reconegut cap grau de dependència. **En qualsevol cas, les persones interessades han de disposar d'una resolució de dependència, encara que la resolució sigui de no grau.**
- Tenir la residència legal i residir en un municipi de Catalunya. Cal tenir present que la [Llei 39/2006, de 14 de desembre](#), estableix que, per ser titular del dret al tràmit de valoració de la situació de dependència s'ha de "residir en el territori espanyol i haver-ho fet durant cinc anys, dos dels quals han de ser immediatament anteriors a la data de presentació de la sol·licitud. **Les persones que no compleixen aquest requisit no tenen dret a la valoració de dependència i, consegüentment, tampoc als serveis d'atenció diürna finançats amb fons públics**".
- Tenir entre 18 i 65 anys en el moment d'accés als serveis.

3.3. Com s'hi pot accedir?

Per accedir-hi cal contactar amb l'equip multiprofessional de valoració i qualificació del grau de discapacitat.

Sol·licitud de valoració

En cas de no tenir valorada la condició de persona amb discapacitat es pot descarregar la sol·licitud al [web de la sol·licitud de reconeixement i revisió del grau de la discapacitat](#).

Aquesta sol·licitud es pot presentar de manera electrònica, si es disposa de signatura electrònica o certificat digital, o en paper davant de qualsevol dels registres autoritzats; també al [web de tràmits de la Generalitat de Catalunya](#).

En cas de persones ja valorades amb un grau de discapacitat inferior al 33 %, si la situació ha variat, es pot presentar una **sol·licitud de revisió de reconeixement del grau de la discapacitat**, que es pot presentar telemàticament o de manera presencial. Es pot accedir al tràmit digital o al formulari des del [web de sol·licitud de reconeixement o revisió del grau de la discapacitat](#).

Cal disposar d'una resolució de dependència i del dret a les prestacions. En cas que no s'hagi sol·licitat aquesta resolució, es pot sol·licitar des del [web de reconeixement de la situació de dependència o revisió del grau de la discapacitat](#).

Igualment, cal tenir el dictamen d'orientació als serveis d'atenció diürna o als serveis sociolaborals per a persones amb discapacitat. Si no es disposa d'aquest dictamen, s'ha de sol·licitar-lo a través del [web del servei d'atenció diürna i sociolaborals per a persones amb discapacitat](#).

Tots aquests tràmits es poden dur a terme presencialment en qualsevol oficina de registre autoritzada.

Procediment de valoració

Un cop presentada la sol·licitud d'orientació, l'equip multiprofessional de valoració i qualificació del grau de discapacitat del centre d'atenció a la discapacitat (CAD) citarà la persona interessada per fer la valoració i l'orientació del servei d'atenció diürna, d'acord amb les necessitats de suport. El resultat es comunicarà per correu certificat a la persona interessada i, alhora, se li proporcionarà la informació dels centres més adients.

[Sol·licitud de valoració i orientació d'atenció diürna i sociolaboral.](#)

Sol·licitud d'accés als serveis

Una vegada feta l'orientació laboral, s'ha de formalitzar la sol·licitud d'accés als serveis d'atenció diürna i sociolaboral. Aquesta sol·licitud es pot descarregar des del [web del servei d'atenció diürna i sociolaborals per a persones amb discapacitat](#) o es pot demanar en qualsevol oficina OAC, on també es pot presentar presencialment.

Assignació de la plaça

En el moment que s'assigna la plaça es notifica a la persona interessada mitjançant una resolució d'ingrés per correu certificat. Al mateix temps, el centre que acollirà aquesta persona rep una notificació d'assignació de la plaça.

---

4. Més informació

4.1. Més informació

- a) Com s'inicia el procés d'avaluació psicopedagògica per part de l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) a l'escola o institut?

El centre ha de fer la sol·licitud a la persona referent de l'EAP al centre educatiu a través de la comissió d'atenció educativa inclusiva (CAEI).

- b) Què és l'informe de reconeixement de necessitats específiques de suport educatiu (NESE)?

És un document que elabora l'EAP en què s'identifiquen necessitats específiques de suport educatiu i s'avaluen d'acord amb el funcionament de l'alumne dins del context educatiu, independentment de la seva condició personal i social, amb l'objectiu de proporcionar-li els suports necessaris per afavorir l'aprenentatge en condicions d'equitat.

- c) En quins casos es pot accedir a una plaça educativa reservada?

A l'ensenyament obligatori, a la formació professional i al batxillerat hi ha un nombre de places reservades per a alumnes amb necessitats educatives específiques. Aquestes places estan destinades a alumnes amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat o trastorns del desenvolupament, trastorn de l'espectre autista, així com a alumnes amb necessitats educatives específiques derivades de situacions socioeconòmiques o socioculturals. Cada centre disposa, com a mínim, d'una plaça per grup.

- d) Hi ha beques destinades a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE)?

El Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports convoca ajuts per a alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.

- Ajuts i subsidis per a alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu derivades d'una discapacitat o d'un trastorn greu de conducta, trastorn de la comunicació i el llenguatge o trastorn de l'espectre autista.
- Ajuts i subsidis per a programes complementaris a alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu associades a altes capacitats.

e) Què puc estudiar si no tinc el graduat en educació secundària?

Si no tens el títol de graduat o graduada en ESO, pots fer un PFI, un IFE o bé accedir a les universitats on es dugui a terme el Programa Unidiversidad de la Fundació ONCE. En qualsevol cas, cal complir els requisits d'accés.

f) Puc obtenir el títol de graduat o graduada en educació secundària si tinc un pla de suport individualitzat?

Per a alumnes amb un pla de suport individualitzat es prenen com a referents les competències i els criteris d'avaluació establerts en el seu pla per poder obtenir el títol. En cap cas aquesta situació i les mesures i suports que se'n deriven són un obstacle per obtenir-lo.

g) Puc anar a la universitat sense tenir una titulació prèvia?

Es pot accedir a les universitats on es dugui a terme el Programa Unidiversidad de la Fundació ONCE, sempre i quan es compleixin els requisits d'accés.

h) Una persona amb discapacitat que ha estat sempre escolaritzada a l'escola ordinària, un cop arriba a l'edat adulta, per què ha de tramitar el certificat de discapacitat?

Si la persona amb discapacitat pot acreditar el grau de discapacitat pot beneficiar-se de tots els serveis de suport i acompanyament, així com de les mesures d'acció positiva que preveu la legislació vigent.

- i) Les persones amb trastorn de l'espectre autista (TEA) poden accedir als itineraris formatius específics?

Hi poden accedir sempre que tinguin reconeguda una discapacitat intel·lectual lleugera o moderada.

- j) Si no he sol·licitat encara la valoració del grau de discapacitat, puc presentar la sol·licitud d'orientació a serveis per a persones amb discapacitat?

La valoració de la situació de discapacitat és un requisit imprescindible perquè es pugui fer l'orientació però, tot i això, pots presentar ambdues sol·licituds a la vegada.

- k) En quin cas cal tornar a sol·licitar l'orientació de serveis per a persones amb discapacitat?

Només quan hagin variat les seves circumstàncies personals des de la data de la darrera orientació. En aquest cas, cal demanar una revisió de l'orientació.

- l) He de sol·licitar la valoració de la situació de dependència per assistir a un servei d'atenció diürna?

Sí, és un requisit imprescindible. Sense valoració de dependència no es pot accedir a un servei d'atenció diürna. No és necessari, però, assolir un grau de dependència determinat per a ser admès, tot i que sí que s'ha de comptar amb una resolució de grau o no grau.

- m) On es fa la valoració de l'orientació als serveis per a persones amb discapacitat?

La valoració de l'orientació es fa al centre d'atenció per a persones amb discapacitat que et correspongui, segons el teu lloc de residència, i la porta a terme l'equip de valoració i orientació, format per professionals de la medicina, psicologia i treball social.

- n) Quina documentació he d'aportar el dia de la visita al CAD per fer l'orientació?

El document d'identitat de la persona interessada, que ha de ser vigent, i tots els informes mèdics i psicològics actualitzats dels quals disposi.

- o) Com puc saber quins són els centres més adients per a cada persona?

L'equip de valoració i orientació del CAD t'informarà sobre els centres en el moment que s'emeti el dictamen d'orientació. També pots trucar al centre dels serveis d'atenció diürna que consideris i programar una entrevista.

- p) Com puc saber la plaça atorgada definitivament als serveis d'atenció diürna?

El centre assignat es posarà en contacte amb tu i t'informarà dels passos a seguir. Els serveis territorials del Departament de Drets Socials i Inclusió contactaran amb tu en cas que no puguin assignar-te els centres escollits per oferir-te altres opcions. Quan s'hagi formalitzat el tràmit, els serveis territorials en qüestió t'enviaran la resolució en què hi constarà el centre assignat.

4.2. Glossari

CAD - Centre d'atenció a persones amb discapacitat

CAE – Centre d'atenció especialitzada

CAIE- Comissió d'atenció educativa inclusiva

CET - Centres especials de treball

CFA - Centre de formació d'adults

CFGM - Cicles formatius de grau mitjà

CFGS - Cicles formatius de grau superior

CPNL - Consorci per a la Normalització Lingüística

EAP - Equip d'assessorament i orientació psicopedagògica

ESO - Educació secundària obligatòria

EOI - Escola oficial d'idiomes

IFE - Itinerari formatiu específic

NEE - Necessitats educatives especials

NESE - Necessitat específica de suport educatiu

PI - Pla de suport individualitzat

PFI - Programes de formació i inserció

PAU - Prova d'accés a la universitat

SIEI - Suport intensiu a l'escolarització inclusiva

SIOAS - Serveis integrals d'orientació acompanyament i suport a la inserció de les persones amb discapacitat o trastorns de salut mental

STO - Servei de teràpia ocupacional

SOI - Servei d'ocupació i inserció

4.3. Enllaços d'interès

- [Convenció sobre els Drets de les persones amb discapacitat. Igual de capaços. Igual en drets.](#)
- [Estratègia espanyola sobre discapacitat 2022-2030 per a l'accés i gaudi dels drets humans de les persones amb discapacitat. Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030.](#)
- [Guia de recursos i serveis per a familiars de persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament.](#)
- [La inserció sociolaboral de persones amb discapacitat intel·lectual: Guia de recursos per a persones amb discapacitat intel·lectual, famílies i professionals.](#)